

International
Labour
Organization

From
the People of Japan

โครงการเสริมสร้างห่วงโซ่อุปทานที่มีความรับผิดชอบ และงานที่มีคุณค่าในเอเชีย (RSC)

มิถุนายน 2569

© บริษัท โอโต้แอลายแอนซ์ (ประเทศไทย) จำกัด

ภาพรวมโครงการ

เนื้อหาโครงการ

โครงการครอบคลุมการสนับสนุนการสร้างงานที่มีคุณค่า และห่วงโซ่อุปทานที่มีความรับผิดชอบและยืดหยุ่นในประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่น ผ่านสามหัวข้อหลัก ได้แก่

- ▶ การพัฒนาศักยภาพของอุตสาหกรรมในการดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบ (RBC) ผ่านการตรวจสอบสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน (HRDD) และการเจรจาทางสังคม (ประเทศไทย)
- ▶ การพัฒนาการปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยน และประสานงานด้าน RBC ในห่วงโซ่อุปทาน (ประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่น)
- ▶ การยกระดับขีดความสามารถขององค์กรคู่งานและขับเคลื่อนนโยบายในการเสริมสร้างงานที่มีคุณค่าและธุรกิจที่มีความรับผิดชอบ (ประเทศญี่ปุ่น)

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหลัก

- ▶ ภาครัฐ: กระทรวงแรงงาน และกระทรวง/หน่วยงานอื่น ๆ
- ▶ องค์กรตัวแทนนายจ้างและสมาชิกธุรกิจ (EMBOs)
- ▶ สหภาพแรงงานและองค์กรตัวแทนแรงงาน
- ▶ องค์กรคู่งานและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมในประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่น

ผู้ให้ทุน

กระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรม (METI) (ประเทศญี่ปุ่น)

ระยะเวลาโครงการ

1 เมษายน 2569 – 31 มีนาคม 2570

กลุ่มเป้าหมาย

นายจ้างและแรงงานในอุตสาหกรรมยานยนต์และอิเล็กทรอนิกส์ ผู้กำหนดนโยบาย และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหลักในภาคอุตสาหกรรม

ภาคส่วนและพื้นที่ดำเนินการ

- ▶ อุตสาหกรรมการผลิตยานยนต์และอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย
- ▶ ภาคเอกชนในประเทศญี่ปุ่น

งบประมาณ

577,000 เหรียญสหรัฐ (สำหรับประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่น)

โครงการ RSC

ความคาดหวังระดับโลกต่อการดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบ (RBC) กำลังเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งส่งผลให้เกิดแรงกดดันใหม่ ๆ ตลอดห่วงโซ่อุปทาน และยังสะท้อนให้เห็นถึงความตระหนักร่วมกันมากขึ้นว่าสิทธิมนุษยชนและสิทธิแรงงานเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสร้างเศรษฐกิจที่มีความยืดหยุ่น ครอบคลุม และยั่งยืนต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนได้

อุตสาหกรรมยานยนต์และอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศญี่ปุ่นและประเทศไทยกำลังตอบสนองต่อแนวโน้มดังกล่าว ผ่านนโยบายและมาตรการต่าง ๆ ที่มุ่งบูรณาการการตรวจสอบสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน (HRDD) เข้าสู่กระบวนการดำเนินธุรกิจและห่วงโซ่อุปทาน อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติ ธุรกิจจำนวนมาก—โดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)—ยังคงเผชิญข้อจำกัดในการนำหลักการ RBC ไปประยุกต์ใช้ อีกทั้งยังขาดการมีส่วนร่วมของแรงงานในกระบวนการดังกล่าว ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพและความยั่งยืนของการดำเนินงานด้าน RBC

โครงการ RSC ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลญี่ปุ่น มุ่งยกระดับการรับมือกับความท้าทายเหล่านี้ โดยเน้นการส่งเสริมงานที่มีคุณค่า และสนับสนุนการนำ HRDD ไปปรับใช้ในอุตสาหกรรมยานยนต์และอิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนเสริมสร้างความร่วมมือด้าน RBC ตลอดห่วงโซ่อุปทาน โดยเฉพาะระหว่างประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่น

- ▶ โครงการนี้ดำเนินการบนพื้นฐานของ**มาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศ** โดยการมีส่วนร่วมขององค์กรคู่งานในไตรภาคีและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลักในอุตสาหกรรมเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบ (RBC) ในอุตสาหกรรมยานยนต์และอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวโน้มและข้อกำหนดระดับโลกที่เกิดขึ้นใหม่
- ▶ โครงการจะเสริมสร้างศักยภาพของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และส่งเสริมให้เกิด**ความมุ่งมั่นร่วมกันของอุตสาหกรรม**ต่อการดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบ (RBC) บนแนวทางการปรึกษาหารือในสถานประกอบการ การมีแผน และแรงงานสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพ
- ▶ โครงการจะสนับสนุนผู้กำหนดนโยบายในการพัฒนา**นโยบายและกรอบการดำเนินงานด้าน RBC** (รวมถึง HRDD) ที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

อุตสาหกรรมยานยนต์และอิเล็กทรอนิกส์ ของไทย: ข้อเท็จจริง

อุตสาหกรรมยานยนต์:

- ประเทศไทยเป็นผู้นำเข้าด้านการผลิต-ส่งออกยานยนต์ในภูมิภาคอาเซียน และเป็นลำดับที่ 10 ของโลก โดยคิดเป็นร้อยละ 2 ของการค้ายานยนต์โลก¹
- อุตสาหกรรมมีกำลังการผลิตกว่า 2 ล้านคันต่อปี และมีรายได้จากการส่งออกประมาณ 2.89 หมื่นล้านเหรียญสหรัฐในปี 2568²
- อุตสาหกรรมขับเคลื่อนโดยบริษัทผู้ประกอบรถยนต์ (OEMs) ประมาณ 30 ราย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นบริษัทจากญี่ปุ่นและยุโรป (โดยมีการลงทุนจากจีนเพิ่มมากขึ้น)
- ทั้งอุตสาหกรรมมีการจ้างงานรวม 850,000 คน โดยมีแรงงานในภาคการผลิตจำนวน 535,000 คนในปี 2568³
- ประเทศไทยมีแผนที่จะเป็นผู้นำเข้าด้านการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าและปล่อยมลพิษเป็นศูนย์⁴ ซึ่งมีความเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์

อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์:

- อุตสาหกรรมมุ่งเน้นการส่งออกสูง โดยประมาณร้อยละ 90 ของการผลิตจะส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ⁵ และมีการจ้างงานประมาณ 600,000 คนในปี 2568⁶
- ประเทศไทยเป็นฐานการผลิตขนาดใหญ่อันดับที่ 8 ของโลก ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 1.9 ของการส่งออกของโลก (และคิดเป็นร้อยละ 27.8 ของการส่งออกของประเทศ) ในปี 2567 โดยมีตลาดหลักอยู่ในภูมิภาคเอเชียและยุโรป⁷
- อุตสาหกรรมขับเคลื่อนโดยความต้องการจากอุตสาหกรรมขั้นสูง อาทิ อุตสาหกรรมระบบอัตโนมัติ สุขภาพ และยานยนต์ยุคใหม่⁹

กิจกรรม

ในประเทศไทย:

- (1) การจัดการฝึกอบรมและพัฒนาศักยภาพด้าน HRDD แก่สถานประกอบการในอุตสาหกรรมยานยนต์และอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทย
- (2) การจัดทำคู่มือหรือแบบไตรภาคีและพหุภาคี เพื่อส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบ ผ่านการแบ่งปันและการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ รวมถึงการเสริมสร้างเครือข่ายห่วงโซ่อุปทานข้ามพรมแดน

ในประเทศญี่ปุ่น:

- (3) การสนับสนุนการพัฒนาขีดความสามารถในระดับประเทศ และการเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมการดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบ อันสอดคล้องกับปรัชญาไตรภาคีว่าด้วยหลักการเกี่ยวกับบรรษัทข้ามชาติและนโยบายสังคม (MNE Declaration)

ผลลัพธ์ที่คาดหวัง

- แนวปฏิบัติด้าน HRDD ความร่วมมือในสถานประกอบการ และการเจรจาทางสังคมที่ได้รับการพัฒนาในอุตสาหกรรมยานยนต์และอิเล็กทรอนิกส์
- แนวทางที่เข้มแข็งและบูรณาการมากยิ่งขึ้นด้าน RBC รวมถึงห่วงโซ่อุปทานที่มีความยืดหยุ่นและยั่งยืน ผ่านการปรึกษาหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียพหุภาคี (โดยเฉพาะระหว่างประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่น)
- ชีตความสามารถที่เพิ่มขึ้นในระดับประเทศของญี่ปุ่นในการส่งเสริมแนวปฏิบัติทางธุรกิจที่มีความรับผิดชอบและยั่งยืน เพื่อบรรลุเป้าหมายของการตระหนักรู้เรื่องงานที่มีคุณค่า

1 ฐานข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของสหประชาชาติ (UN Comtrade) 2566-2567.
2 การส่งออกยานยนต์ประเทศไทย 2568, สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (FTI), 2569.
3 จำนวนแรงงาน (ภาคเอกชน) ในอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์ (2544-2568). สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2568.
4 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (2566-2570).
5 แนวโน้มอุตสาหกรรมปี 2569-2571: อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์. วิจัยกรุงศรี, 2568.
6 จำนวนแรงงาน (ภาคเอกชน) ในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ (2544-2568). สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2568.
7 สถิติการส่งออกอิเล็กทรอนิกส์โลก ปี 2567. The Observatory of Economic Complexity (OEC), 2567.
8 ระบบสถิติการค้า. กระทรวงพาณิชย์, 2567.
9 ประเทศไทยกำหนดยุทธศาสตร์เซมิคอนดักเตอร์ระยะยาว. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI), 2569.

สแกนเพื่อดูข้อมูลเพิ่มเติม
เกี่ยวกับโครงการ RSC

© องค์การแรงงานระหว่างประเทศ 2026

► ข้อมูลเพิ่มเติม:

สำนักงานแรงงานระหว่างประเทศ (ILO)
ประจำภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก
อาคารสหประชาชาติ
ถนนราชดำเนินนอก
กรุงเทพฯ 10200
W: ilo.org/rscinasia

ณพวัฏี ประวัติ
ผู้ประสานงานโครงการ
อีเมล: pravat@ilo.org

มายู ชิโรมิซุ
เจ้าหน้าที่โครงการ
อีเมล: shiromizu@ilo.org

ILO.ORG
 ILOAsiaPacific
 ILOTV
 ILOAsiaPacific
 iloinfo